

PŘEDMLUVA

K počtě významného životního jubilea čelného československého muzikologa, profesora hudební vědy filosofické fakulty University J. E. Purkyně v Brně, PhDr. Jana R a c k a (narozen 1. června 1905 v Bučovicích), doktora historických věd, připravila katedra hudební vědy a výchovy *sborník prací*, jímž chce naši i zahraniční vědecké a hudební veřejnosti připomenout dosud neuzavřené jubilatovo vědecké, pedagogické a organizační dílo.

Brněnští muzikologové, kolegové, blízcí spolupracovníci, přátelé a žáci Rackovi přispěli do sborníku původními studii tematicky se úzce dotýkajícími hlavních vědeckých zájmů jubilatových a současně též navazujícími na problematiku, kterou od dob Helfertových řeší na svých hlavních pracovištích, především na katedře hudební vědy a výchovy, v hudebněhistorickém oddělení Moravského muzea a v pobočce Ústavu pro etnografii a folkloristiku Československé akademie věd. V intencích redakce sborníku se připojili s vzácným porozuměním k počínání brněnské muzikologické školy i někteří českoslovenští muzikologové z Prahy a Bratislavy a spolu s nimi řada významných vědců z evropských a amerických universit.

Tak vznikl obsáhlý knižní soubor původních vědeckých prací, který má značně celistvý charakter přes zdánlivou odlehlost některých témat i přes odlišnou metodickou povahu příspěvků.

Je to dáno nesporně především tím, že páteř sborníku tvoří *studie hudebně-historického rázu*, obohacující naše současné vědění o hudebním vývoji v českých zemích a širěji pak v celém středoevropském kulturním prostoru o nové poznatky. Příspěvky československých i zahraničních badatelů pokrývají téměř beze zbytku všechny významné slohové periody tisíciletého hudebního vývoje v Čechách, dávnou minulostí počínaje a současností konče. Ve sborníku se dále objevují studie z obecných *evropských hudebních dějin*, jejichž tematika upoutává již řadu let pozornost předních světových badatelů. Hudební tvorba skladatelů českých zemí a pohled, který si na ni utvořila československá hudební věda, se tak dostává do kontextu a konfrontace, dá se říci, širší a všestrannější, než jakou by jí mohla poskytnout úzce lokálně chápaná hlediska.

Univerzální, nikoliv jednostranně antikvizující tendence brněnské muzikologické školy našly odezvu i v řadě studií, které svým předmětem a metodami spadají do dalších speciálních odvětví muzikologie, především *hudební estetiky a kritiky*, dále *etnomuzikologie*, *hudební teorie a pedagogiky*. Nezůstaly opomenuty ani otázky *heuristické* a *ediční*. Nejednou živá, dynamicky se přetvářející materie těchto vědních disciplín, nové objasňování a prověřování pravd, které se donedávna zdály být neotřesitelné, vnáší do těchto studií patřičný vzruch a polemický tón, který však nikde nepřekračuje možnosti a hranice vymezené vědeckou exaktností a metodičností.

Myšlenka vzpomenout šedesátých narozenin profesora Racka sborníkem prací se setkala u československých a zahraničních badatelů s ohlasem; tak se tento tradiční projev úcty přeměnil v dílo nesporné vědecké ceny. Po mezinárodním hudebně vědeckém kongresu „Leoš Janáček a soudobá hudba — Brno 1958“ se Brno stalo znovu dějištěm úzké a plodné mezinárodní spolupráce v oblasti hudební vědy. Jestliže se i tento počín podařil, pak v tom je možno spatřovat nejenom vřelé ocenění vědeckého díla profesora Racka, ale i celé brněnské muzikologické školy a československé hudební vědy vůbec, o jejichž všestranný rozvoj se jubilant tolik zasloužil.

Brno, v březnu 1964

Jiří Vysloužil